

KAPITÁNSKÁ VÝPRAVA

Příloha Kurýra vydána ke kapitánské výpravě 30.8.-1.9.1985

PŘEŽIJEME ROK 2000 ?

V době, kdy připravuji v klidu své kanceláře kapitánskou výpravu, dostávají se ke mně prostřednictvím různých posílů, návštěv, telefonátů poměrně znepokojivé zprávy o situaci v jednotlivých oddílech Gemini. Je to tím zajímavější, že přicházejí v době, kdy oddíl může poměrně intenzivně žít /je na táboře/ nebo se na tento život připravuje /tábor v srpnu/. Alfou a omegou těchto jobových zvěstí je problém, který lze formulovat větou vypůjčenou z okolního života v této zemi: "Nejsou lidi". Dva kapitáni končí ve svém oddíle a nemají za sebe zástup. Ani v dalších oddílech to není s kapitanáty růžové. A tak opětně dojde k redukci počtu oddílů, což není snad takové neštěstí. Spíš je tu problém, že snížením počtu oddílů si nezajišťujeme do zbývajících kvalitní kapitanáty. Většina nových kapitánů či kadetů po počátečním opojení svým postavením velice rychle vystřízliví: oddíl neodpovídá jejich představám, najednou nevědí, co s ním dělat, přijdou na to, že by sami raději se věnovali některému svému koníčku /případně kobylice/, krátce řečeno se oddíl stane závažím, z jehož chomoutu se začne couvat. Někdy to couvání trvá chvíli, jindy se to vleče roky. Na konci je "objektivní" důvod a odchod do "civilu". V lepším případě se vidíme na vodáckých výpravách, kdy je potřeba vycpávek. A pak posun zájmů vytvoří hráz, jejíž zdolání je pro obě strany jaksi nepřekonatelné. Ještě horší než ztráta takového člověka, se mi jeví jeho působení v době mezi rozčarováním z oddílu a koncem jeho kariéry v tomtéž. Tento čas je vyplněn až na řídké chvílky radostí povinnými výpravami, schůzkami a dalšími akcemi a postoj kadeta či kapitána s podobnými náladami není rozhodně dobrý příklad pro ostatní členstvo. Kapitán či kadet se v jejich očích dostává na úroveň utrápené učitelky a tak není divu, že mnozí členové oddílu se po nedlouhém členství zaříkají, že by oddíl vést nechtěli. A kteří se naopak vedení oddílu užírají? Ze širší veřejnosti mám zkušenost, že mnozí se stávají vedoucími dětských oddílů z důvodů vlastní seberealizace, pro pocit důležitosti, protože se nemohou upíchnout jinde, pro čárku. Ten poslední důvod u nás celkem nepadá v úvahu. Ale za zamyšlení stojí ty ostatní. Jde samozřejmě o nežádoucí motivace k vedení oddílu. V další kategorii jsou ti, kteří jaksi nejasně tuší, že vést dětský kolektiv je prospěšná práce. Sem, alespoň podle mého názoru, patří většina kapitánů a kadetů v Gemini. Ale zároveň bych sem zařadil i většinu vedoucích těch lepších turistických oddílů, se kterými se tu a tam setkáváme. Oproti nim máme tu výhodu, že v souvislosti s Gemini tušíme, že bychom měli chtít něco víc, ale to "něco víc" se nám ztrácí kdesi v dálavách. Nejceněnější a zároveň nejméně početnou skupinou je ta třetí /metroufám si říci, že poslední/: sem patří ti, kteří přes své mnohostranné zájmy, schopnosti a dovednosti si vybrali možnost jejich uplatnění v kolektivu těch, kteří to potřebují nejvíce - děti a mládež, kteří mají co dát a chtějí to dát, kteří neberou vedení oddílu jako chvilkovou zábavu, ale spíše jako poslání. Nepadá mi tu souvislost s Albertem Schweitzerem.

Chtěl bych proto apelovat nyní u příležitosti kapitánské výpravy na ty, kteří se chtějí angažovat při vedení jakéhokoliv oddílu, aby si svoji úlohu řádně rozmysleli a pokud se necítí pro mešení takového břemene jako je kapitanství či kadetství v Gemini plně rozhodnutí, pak bude lépe zařadit zpátečku.

Železné hory

Železné hory, zahrnované někdy v širší rámec Českomoravské vrchoviny, postupují v délce asi 65 km od Hlinska a Vrbatova Kostelce k severozápadu, neustále se zužují a svažují. Hranici na severozápadu tvoří Polabí s Týncem n/L. Jihovýchodní část Železných hor dosahuje nadmořské výšky téměř 700 m. Nejvyšším bodem je vrch Vestec /668 m.n.m./, který leží asi 10 km sv. od Chotěboře.

Sečská přehrada - /183 ha, 7 km dlouhá/ vybudovaná na řídce Chrudimce v letech 1925 - 1934 má místy hloubku až 30 m. Tvoří ji hráz 166 m dlouhá, v základě 35 m a v koruně 6 m široká. Nad přehradou zříceniny hradů Oheb a Vichštejn /Wildštejn/. Uprostřed přehrady ostrůvek - hnízdiště ptactva. Zde byl natočen po r. 1945 film z junáckého života "Na dobré stopě". Zde se také odehrává děj knížky Miloše Zapletala "Ostrov přátelství".

Oheb - zřícenina hradu na ostrohu nad Sečskou přehradou. Pochází z konce 14. století a byl postaven Ješíkem z Popovce. Po Ješíkově smrti byl Oheb králem zastaven Petrovi Zmrzlíkovi ze Svojšína, mincmistr kutnohorskému a svému podkomořímu Mikuláš Bohatému z Prahy. Po smrti Mikuláše do r.

Brána hradu Oheb se zbytkem věže.

1421 držel Oheb i sousední Wildštejn Zmrzlík sám. Po jeho smrti připadl hrad Hynku Krušimovi z Lichtenburku. Od r. 1429 je pánem okolního kraje a tím i Ohebu Jan Hertvík z Rušimova, jeden z vůdců sirotčího vojska. R. 1454 je Oheb prodán Burjāmovi Trčkovi z Lípy. Po jeho smrti r. 1468 zdědil Oheb jeho bratr Mikuláš, po němž statky připadly Johance z Březovic. R. 1533 hrad při dělbě dědictví připadl Hanovi Trčkovi z Lípy, který ho připojil k panství Lichtenburskému. Dále hrad přešel na příbuznou linii Trčků Vlašimských. Od této rodiny ho získali Rabenhauptové ze Suché, kterým je postoupil Rudolf II. dědičně. V 18. stol. byl hrad již v rozvalinách. Panství ohebské přešlo v majetek pana Františka de Couriers, z kteréhožto rodu vyšla praměti knížat Auerspergů. Tomuto rodu patřil až do konce II. svět. války.

Wildštejn - byl menší hrad, který se vypínal na kuželovitém vrchu naproti Ohebu, na druhé straně řeky. Před sto lety zde byla ještě zachovalá vysoká věž, která tehdy byla stržena. Prvním majitelem hradu a snad i zakladatelem byl Hrabíš z Paběnic, jehož syn Jan Štěpán se psal "z Wildštejna". Později patřil pánům z Dubé a Třebechovic, r. 1398 obdržel hrad od krále Václava IV. Mikuláš Trčka z Lípy. V husitských válkách byl zrušen a již nikdy obnoven.

Železné hory nabízejí spoustu historických památek, přírodních a technických zajímavostí je naší škodou, že této krajině nevěnujeme více pozornosti. Údaje k této krajině najdeš např. v průvodci "Pardubicko", který však vyšel v r. 1963, případně v článkách v časopisu Turista.

Nové knihy

Egyptan Sinuhet - Mika Waltari - historický román ze starého Egypta
Jak jsem vyhrál válku - Patrick Ryan - švejkovina s humorným pohledem na válku. Kniha byla do svého současného vydání například v Městské knihovně mezi prohibity.

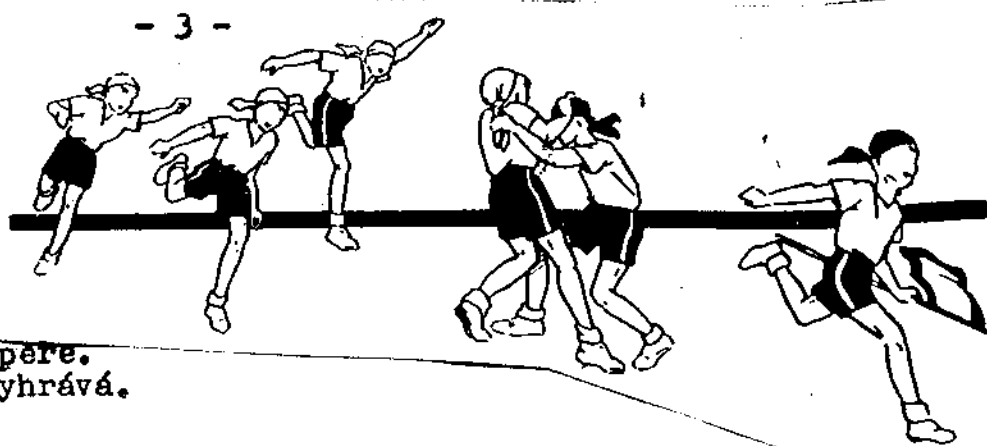
Tři kamarádi - E.M. Remarque

Nové zákony profesora Parkinsona - C.N. Parkinson - o zákonitostech, které ovládají společnost.

NĚCO NOVÝCH HER

Zkouška rychlosti

Dva hráči mají na zádech přišpendlený papír s napsaným číslem a snaží se přečíst číslo soupeře. Komu se to podaří, vyhrává.

Zkouška síly

Dva hráči stojí zády k sobě a mají levé nohy navzájem svázané. Před sebou asi ve vzdálenosti 1,5 m mají papírovou kouli, kterou musí na povel sebrat. Komu se to podaří, vyhrává.

Pomůcky: provázek, papírové koule.

Plavecký maratón s hořící svíčkou

Soutěží družstva nebo jednotlivci; ve vzdálenosti asi 50 m připravíme bojku, kde se plavající s hořící svíčkou budou obracet. Měří se čas každého jednotlivce až do předání. Po skončení se sčítají časy a za každé zhasnutí svíčky se přičítají trestné sekundy.

Pomůcky: bojka, svíčky, zápalky, stopky.

Klíče

Soutěží spolu dvě družstva. Každé má klíč, k jehož oušku je přivázán provázek. Ve stejnou chvíli začnou obě skupiny protahovat klíč svým oděvem tak, že provázek musí procházet pod celým oděvem - od krku až po kotníky. Když je sešněrován jeden hráč, předá klíč dalšímu a proces se opakuje. Vyhrává družstvo, které je svázáno v časovém limitu pomocí menšího kusu provázku.

Pomůcky: klíč, provázky, stopky.

Ruská ruleta

Hra, slávící úspěchy vždy a všude. V carském Rusku se šlechtici bavili tím, že vložili do bubínkového revolveru jeden náboj, zatočili bubínkem, přiložili ke spánku a stiskli spoušť. Tolik na úvodní vysvětlení. Hráči si udělají vojenské čepice z papíru, pak tahají sirkou los a kdo vyhraje, odejde za dveře. Nyní proběhne druhé losování a kdo prohraje, tomu se položí na hlavu /nejlépe na prázdnou krabičku od zápalek/ syrové vajíčko. Pak všichni strnou, ani se nehýbají. Hráč, který je za dveřmi, přijde, prohlédne si ze zadu zbývající hráče a jednoho má právo plácnout dlaní do hlavy. Zasáhne-li hráče s vejcem, hra končí. Nezasáhne-li, vymění si s udeřeným místo, ten odejde za dveře a ostatní znovu losují.

Pomůcky: papírové čepice, zápalky, vajíčko, prázdná krabička.

Test ano-ne

Všichni zúčastnění nastoupí do řady za sebou a zapamatují si, že při každé odpovědi "ano" udělají útok vlevo, místo odpovědi "ne" útok vpravo. Vedoucí má připraven dostatečně velký seznam otázek různé obtížnosti z nejrozmanitějších oblastí života, na něž lze jednoznačně odpovědět buď "ano" nebo "ne". Vždy po přečtení otázky čeká zhruba 2 sekundy a pak dá povel "teď". Zástup se pohne celý vlevo, nebo celý vpravo nebo se rozestoupí na dva. Ten zástup, jehož odpověď byla chybná, odejde ze hry, ostatní pokračují v dalších otázkách a v dalším vyřazování. Vítězí ten, kdo nejdéle správně odpovídal na další otázky.

Pomůcky: připravený seznam otázek.

Lagori

Nakreslíme dva soustředné kruhy o poloměru asi 2m a 5m. Uprostřed postavíme věžičku z kamenů či polen. Na hranici vnitřního kruhu se postaví skupina obránců, na hranici vnějšího útočníci. Obě skupiny se pohybují v první části pouze po kruzích. Útočníci mají míč, pomocí něhož se snaží srazit věžičku. Mohou si přihrávat i přehazovat kruh. Obránci se snaží rozbití věžičky zabránit a míč získat. Pokud se jim to podaří 3x aniž by se rozbila věžička, vítězí a družstva si vymění

role. Pokud se útočníkům podaří rozbít věžičku, snaží se nejprve utéct, neboť obránci musí sebrat míč a trefit jím nějakého útočníka /po sebrání míče má povoleny 3 kroky, není povoleno přihrávat si/. Zatím se snaží útočníci obnovit věžičku. Podaří-li se jim to dříve než je někdo z nich zasažen míčem, vítězí oni; v opačném případě vítězí obránci.

Pomůcky: kameny či polena na věžičku, míč.

Koňské dostihy

Hrají dvě stáje se stejným počtem členů. Proti každé skupině se ve vzdálenosti asi 40 m postaví vedoucí hry s otázkami /otázky jsou pro obě skupiny stejné, jejich pořadí může být různé/. Po startu vyjede z každé stáje dvojice, asi 5 m před vedoucím jezdec sestoupí a sám doběhne k vedoucímu /"kůň" čeká tam, kde jezdec sestoupil/. Jezdec dostane otázku. Pokud zná správnou odpověď, odpoví, vezme "koně" za ruku a běží k družstvu, odkud vyběhne další dvojice. Pokud neví, může se jít poradit s "koněm" /ten však nemluví, jen kývá nebo vrtí hlavou/, pokud ani takto nezjistí správnou odpověď, musí nasednout, vrátit se k družstvu, tam se poradit a pak na koni opět dojet/doběhnout/ k vedoucímu. Neví-li odpověď ani družstvo, nasedne jezdec na "koně", dojede k vedoucímu, tam před ním sesedne a řekne si o novou otázku. V soutěži zvítězí družstvo, jehož jezdci se dříve vystřídají u vedoucího. Počet "kůňů" není určen, mohou se střídát jen 2-3 nejsilnější.

Strhávání v kole

Uřízneme 3 pruty, tyčky a sestavíme je do trojnožky. Kolem trojnožky udělají všichni hráči kruh, vezmou se pevně za ruce a na pokyn obíhají trojnožku. Přitom se každý může pokusit strhnout souseda za ruku do středu kruhu tak, aby porazil trojnožku. Ten, kdo se takto prohřeší, vypadá ze hry, kruh se zmenší a pokračuje se ve hře. Končí se obvykle, když zbydou poslední tři hráči.

Náměty k poslednímu úseku DTH

pokud je koncipován jako cesta za pokladem:

Zahájení a/ pomocí hry člověče nezlob se

b/ šipky do terče

c/ nahazování podkov na kůl

Další úkoly: a/ dívka a hoch v družstvu si vymění oděv

e/ se zavázanýma očima dojít na kraj mola, jeden člen družstva bez šátku navádí ostatní, jednoho po druhém.

f/ získat do družstva někoho z přihlížejících.

g/ lukostřelba do nafukovacích míčů

h/ z paměti se naučit říkanku

i/ plavat se zapálenou svíčkou - štafety

Vybráno z metodického dopisu "Drobné pohybové hry" od Fr. Čálka, vydal Sportpropag v Praze 1984 pro VS ZRTV ČUV ČSTV.

Nové knihy - pokračování

Návrat na planetu Zemi - antologie sci-fi československých autorů

Hippokratův slib - Ludvík Souček - vědeckofantastické povídky

Den pro šakala - Frederick Forsyth - napínavý román z Francie z doby presidentů de Gaulla.

Harlekýnovy milióny - Bohumil Hrabal - volné pokračování Postřižín a Krasosmutnění, hlavní hrdinové těchto knížek jsou zastíženi stářím v domově důchodců.

Hovory s TGM - Karel Čapek - rozhovory významného spisovatele s prvním prezidentem Československé republiky.

PC

J e d n o u /Sometimes I feel like a motherless child/

černošský spirituál z repertoáru Heuréky

1. Jednou, kdo ví, bude kámen tu kvést
jednou, kdo ví, bude vůni svou nést
kdo ví, snad smím ptát se já, podivím
když vím, že líc rub má, že líc svůj rub má
Ptám se zítřka, co mám z květů pak zůstat má,
co mám z květů pak dá.
2. Jednou, kdo ví, bude láska mít svůj chrám
jednou, kdo ví, co má však víc než se ptám
kdo ví, snad smím ptát se já, podivím
Ptám se zítřka, co mám z citů pak zůstat má
co mám z citů pak dá.
3. Jednou, kdo ví, bude bílý stín
temkrát až den všechno nám vyplní
kdo ví, snad smím se ptát já, podivím
když vím, že líc rub má, že líc svůj rub má
Ptám se zítřka, co mám ze smů pak zůstat má,
co mám ze smů pak dá.

S t o u p á ř í č n í p r o u d /Judgement day/

černošský spirituál z repertoáru Heuréky

R.: /: Steupá, steupá, steupá proud, rychle vstávej, kdo spíš,
steupá, steupá, proud, najde i tveu skryš:/

Já jen mám píd pudy, setva má mi co vzít
však říční proud chce též tveu píd
a proč má vést tuďy a proč musíme bít,
jen říční proud te ví

Já jen mám džbán vína, setva má mi co vzít
však říční proud chce též z něj pít
já se ptám či vína, že tu nemůžem být
jen říční proud te ví.

Z p í v e j e v í n ě /Chantons la vigne/

francouzská lidová z repertoáru Heuréky

1. Zpívej o víně, hele kam se ztrácí víno,
Před chvílí stál tu plný džbán a já žízen stále mám jak Dán
Hele, kam se ztrácí víno.
2. Pátrat začni v hlíně, hele kam se ztrácí ...
3. Z hlíny roste réva,....
4. Réva hrozny dává ...
5. Z hroznů teče šťáva ...

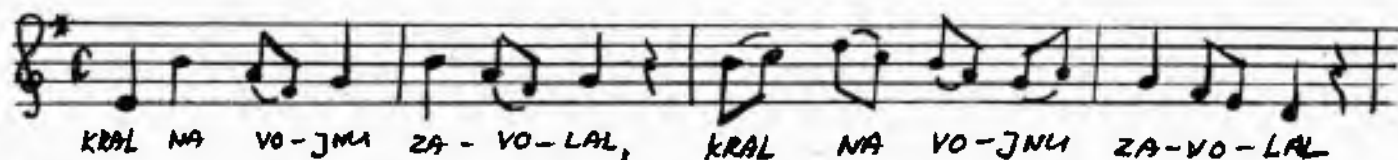
6. Štáva zraje v soudku ...
8. Ze soudku do džbánu ...
10. Vratí se k hlíně

7. U šenkýře v koutku ...
9. Z džbánu do chřtánu ...

Bejvnice

moravská lidová z repertoáru Heuréky

1. Král na vojnu zavelal
sedláček se zastaral
2. Koko na tu vojnu dám?
Syma žádného nemám
3. Mělu jsem tři dcery,
dvě do vojny nechtěly
4. Třetí byla Anička,
potěšila tatíčka
5. Některá se, tatíčku
mahotu mi šablíčku
6. Ja na vojnu peježu,
za vas bojovat budu
7. Jak do vojny přijela,
kordem si vytočila
8. Třikrát vojsko objela,
tři sta Turků zabila
9. Král se tomu podivil:
Co te za vojaček byl?
10. Mění sem ja vojaček,
ale ja sem děvečka
chuděného tatíčka
11. Dybys byla děvečka,
dal bych tobě synáčka
12. Měpřijela sem se vdát,
přijela sem bojovat.

MÁŽ ŠÍJOVÉ KRAJINY

Poznámka: Provádí se na sedícím, zezadu. Masírovaný sedí uvolněně, ruce se předloktím opírají o stehna.

1. Tření. Úvodní provádíme plochou dlaně, dlaně jsou mírně ohnuty, palce v částečné opozici. Začínáme od horního okraje trapézového svalu a pod mírným tlakem třeme lehce dolů až na ramena a vzhůru až do horní krční krajiny /obr. 109/.

2. Hnětení provádíme jen vlnovité na horních okrajích trapézového svalu /obr. 110/.

3. Roztírání a/ částí dlaně, "patkou" na jedné i druhé straně šíje. Výhodnější je tento hmat provádět od šíje k rameni a pravou rukou masírovat levou polovinu šíje a naopak;

b/ čtyřmi prsty v dolních partiích /obr. 111/.

c/ špetkou v horních partiích šíje.

4. Tečení a/ smetáním na krční krajině,
b/ vějířovité /lehce/ - na horních okrajích jedné i druhé strany trap. svalu.

Záchrana tonoucího

Příprava plavce k záchráně tonoucího zahrnuje nejrůznější plavecké dovednosti, jejichž zvládnutí je předpokladem pro úspěch záchranné akce. Výběrem prvků z této oblasti lze zpestřit běžný plavecký výcvik:

- potápění skokem po mohou
- potápění skokem střemhlav
- potopení z hladiny skokem napřed - plavec vysokým vyšlápnutím vody s následným ponořením, které zrychlí záběrem paží od stehů vzhůru do vzpažení; vymaňuje se ode dna s prsařským záběrem
- potopení z hladiny hlavou napřed
- plavání pod hladinou - na prsou i ve znakové poloze
- hledání a lovení předmětů
- plavání ve zmakové poloze pouze nohama, popř. se zátěží v rukou

Dopomoc unavenému plavci - nácvik předpokládá procvičit takové způsoby dopomoci ve dvojici nebo trojici, které v praxi pomohou řešit určité nepředvídané potíže plavce, způsobené náhlou únavou, křečmi, newolností apod. Plavec ještě vše zvládá psychicky a je schopen reagovat na pokyny pomocníka. Způsoby dopomoci nacvičujeme nejprve na mělké vodě, aby bylo možno bez potíží zaujmout východní polohu.

Jsou to:

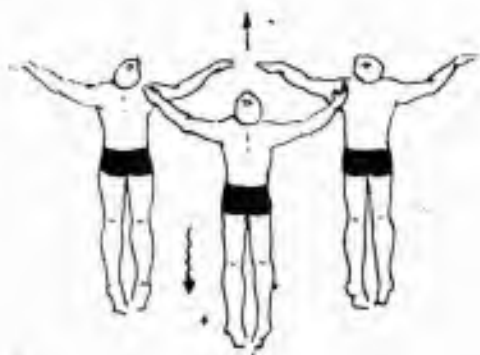
- dopomoc tažením na prsou - dopomáhající plave prsa, unavený se ho drží napjatými pažemi za ramena nebo za boky a může mu pomáhat volným kraulováním nohama nebo lehkým prsařským záběrem nohama;
- dopomoc tažením na znak - dopomáhající plave znak soupaž bez vymášení paží z vody, unavený splývá na prsou a drží se ho napjatými pažemi za ramena nebo za boky;
- dopomoc tlačemím /z uvedených způsobů nejvýhodnější/. Unavený plavec leží na znak, roznoží, předpaží, napjatými pažemi se opře o ramena dopomáhajícího, který vpluje mezi jeho nohy. Pomáhající plave prsa, přičemž zabírá pažemi vedle hrudníku a boků unaveného, unavený mírně vysadí asi na úrovni boků dopomáhajícího.
- dopomoc ve dvojici - dopomáhající plavou vedle sebe prsa, unavený mezi nimi splývá a drží se jich za ramena; může i pomáhat pohyb vpřed lehkým kraulováním,
- dopomoc ve dvojici, dopomáhající plavou za sebou prsa ve stejném rytmu, unavený ve splývavé poloze položí přednímu napjaté paže na ramena /boky/, zadnímu nártu na ramena.

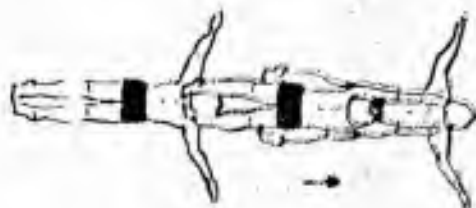
Obr. 20

Obr. 21

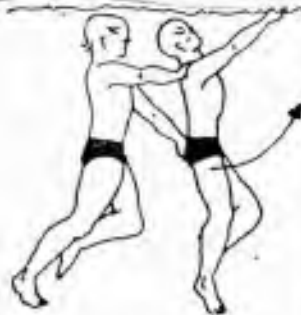
Obr. 23

Obr. 24

Přiblížení k tonoucímu. Musí být provedeno tak, aby tonoucí záchránce neviděl a nemohl jej uchopit:

- přiblížení zezadu,
- přiblížení zepředu pod hladinou /3 m před tonoucím se záchránce ponoří/

Uchopení a narovnání tonoucího. Jakmile záchránce tonoucího uchopí, platí zásady:

- nesmí ho již pustit,
- úchop musí být tak pevný, aby se tonoucí nemohl otočit a uchopit záchránce,
- tonoucí musí cítit od prvního úchopu, že je zvedán k hladině a na ní bezpečně udržován.

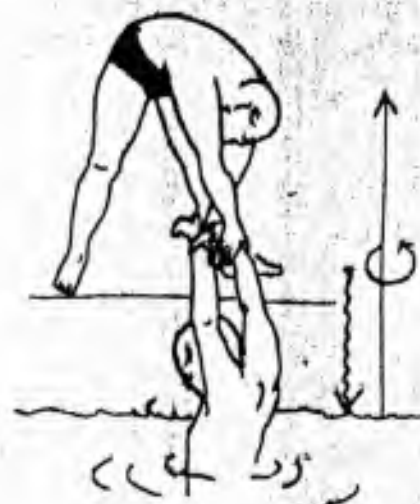
Při přiblížení zepředu pod hladinou si záchránce otočí tonoucího za nohy zády k sobě, přehmátně jednou rukou na jeho hýždě, druhou ho uchopí za rameno a za usilovného šlapání vody tlačí tonoucího k hladině a zároveň ho narovná. Jakmile cítí, že tonoucí je na hladině, přesune spodní ruku na druhé rameno tonoucího a sám se postupně vynořuje za hlavou tonoucího na hladinu a neustále ho táhne ve směru jeho hlavy. Záchránce je ve znakové poloze, paže má napjaté, nohy pracují usilovně prsařským způsobem.

Tažení tonoucího navazuje plynule na narovnávání. Způsob provedení je závislý na chování tonoucího a zdatnosti záchránce. Provádí se:

- oběma rukama za ramena /podpažní jamky/ tonoucího,
- oběma rukama za bradu tonoucího /zajišťuje bezpečné dýchání/
- jednou rukou za bradu tonoucího /lze použít jen tehdy, je-li tonoucí klidný/. Záchránce si může pomáhat volnou rukou v plavání ve znakové poloze s natočením na bok,
- oběma rukama za lokty tonoucího /paže tonoucího jsou fixovány a vylučují tak otočení tonoucího čelem k záchránci/.

Vynesení a vytažení tonoucího na břeh je závislé na podmínkách prostředí. Při bezvědomí se doporučuje začít s oživováním co nejdříve, jakmile se dostane záchránce s utonulým k pevné opoře - břeh, ločka, mostní pilíř. Teprve po několika vdeších do plic utonulého vytahujeme některým ze způsobů znázorněných na obrázcích.

Snahou každé družiny je, aby její výrobek byl nejen důkladný, ale i použitelný — a vždy je přitom předpoklad, že shánění materiálu k němu a jeho výroby se účastní každý člen družiny. Není to tedy jen záležitost jednoho či dvou nejptlivějších členů družiny.

Solí celé akce je pak podmínka, že žádná družina nesmí nikomu napřed prozradit, co vyrábí — ale naopak má získat informace o tom, co vyrábějí družiny ostatní. Při tomto pátrání a naopak zase utajování své práce se zažije vždy spousta zajímavých a veselých příhod, které nejen že udělají „tajnou činnost“ ještě zajímavější, ale spolu s ní podstatně přispějí k barvitosti celého našeho oddílového života.

Sami sobě

Je to další z našich tradičních oddílových podniků, které každoročně opakujeme, a vždy s úspěchem.

Podnik „Sami sobě“ si necháváme na období sychravého podzimního počasí, nebo někdy na rozblácené předjaří, kdy není už snít a také zase ještě ne tak sucho, aby bylo možno vyjít ven. Je to podnik ryze klubovní. Každá družina v něm má za úkol připravit pro druhé družiny co nejvíce různých pěkných výstupů, ať již vážných či veselých, ale hlavně s dobrou úrovní. Nespokojíme se s ničím podřadným.

A nemusí to být jen výstupy ryze divadelního charakteru. Někdo může třeba zahrát na hudební nástroj nebo může přečíst nějaký neznámý článek se zajímavým obsahem nebo dělat nějaký — bezpečný ovšem — chemický pokus, předvést kouzelnické triky, přilákat nějakou novou neznámou hru a s celým oddílem nebo alespoň s družinou ji na ukázkou zahrát. Vynalézavosti se meze nekladou — a čím originálnější příspěvek k podniku někdo přinese, tím lépe pro něj i pro celou jeho družinu, kterou svým nápadem proslaví...

Vzpomínám si z minulých podniků „Sami sobě“, co vše už naši chlapci předváděli; kdosi přinášel gramofon s hlasy ptáků, tři hoši měli stejně laděné foukací harmoniky a zahráli na ně písničky

ku v trůh. Modrá družina kdosi sehnala různé drobné předměty a udělala na ně loterii, přičemž losy byly dávány divákům zdarma za dobře rozluštěnou morseovku, za správné odpovědi za zdravotní atd. Jiná družina byla mistrem na dramatizování pohádek ve formě grotesky. Diváci tehdy byli ubřečeni smíchy. Kdosi přišel s různými slovními hříčkami, které měli diváci luštit. Žlutá družina uspořádala soutěž v rozvícení svíčky levou rukou.

Stínové obrazy, film z tábořa, čtení legrací z družinové kroniky, ukázky zápasnických chvatů, žongléřské kousky, naučení nové písničky, to vše a spousta jiných věcí bylo už předváděno na našich podnikcích „Sami sobě“.

A pořád a pořád jsou nové a nové nápady a nové přistupující chlapci přinášejí zase ještě další...

Modrý život

Modrý život, čili třicet dnů vzorného života. Je to průběžná dobrá akce, kterou můžeme zařadit do libovolného měsíce. Jak vznikla? Kdysi jsem napsal knížku „Přítav volá“, ve které si jeden z hrdinů příběhů, obyčejný chlapec — ve snaze napodobit svůj vzor dobrého obdivuhodného kamaráda — porídí sešit v modrých deskách a umíní si zapisovat do něho, jak plní každý den sedm zákonů „nového, lepšího života“, čili „Modrého života“.

V době, kdy knížka byla na trhu, bylo mnoho čtenářů, kteří hrdinu knížky v jeho záznamech Modrého života napodobovali — a v našem oddíle každoročně jeden měsíc akci Modrého života vypisujeme. Členstvo oddílu si nalinkuje do sešitů stránku na zápis splněných každodenních sedmi podmínek a vždy večer si modře vyplní to okénko, které poctivě splnil. Nesplněná okénka vyplňuje žlutě nebo ponechává bílá.

Podmínky jsou tyto:

Nepromluví za celý den jediné hrubé, nebo dokonce sprosté slovo. Dolina nemá žádných nesrovnalostí se svými rodiči, jsou s nimi spokojeni. Ve škole či v učení má v tento den všechny své povinnosti v pořádku, nedostává žádnou čtyřku ani pětku.

Ráno cvičí.

Důkladně se umyje do pasu studenou vodou.

Čistí si ráno a večer zuby.

Vykoná alespoň jeden — i třeba docela nepatrný — dobrý čin.

Na konci měsíce, když akce Modrého života končí, předloží každý člen oddílu svůj celoměstský záznam k obodování. Přitom se nehodnotí počet splněných okének, ale pouze fakt, že si záznamy vůbec vedl a že je předložil. A účel této akce? Postavit se v dobrých návycích, naučit se systematickému zaznamenávání si něčeho potřebného — a zase ještě více obohatit oddílovou činnost užitečnou věcí.

Nedělní výpravy

Každou neděli, když je jen trochu slušné počasí, konáme výpravu za město. Od jara do konce června a zase hned po táboře od začátku školního roku do podzimu jsou to výpravy celodenní, na vzdálenější místa, od listopadu do začátku března výpravy jen odpolední, na místa blízká.

Srazy k celodenním výpravám máme v 1 hodin nebo v 8.30, k odpoledním zpravidla ve 14.30 a jen v době brzkého stmívání už ve 14 hodin. Máme členstvo roztroušené po celé Praze, a tak většina hochů a děvčat musí jet na místo srazu až hodinu elektrickou.

A jaké cíle mají naše výpravy? Máme v okolí Prahy řadu míst, kde máme jím tábořiště, každá má nějaké své jméno, většinou námímu dané, a tato tábořiště střídáme tak, abychom pokud možno navštívili jedno víckrát než dvakrát či třikrát do roka. Tak se nám neomrzí, nezvzdáme — a vždy na něm a v jeho okolí můžeme objevovat ještě něco nového, pozoruhodného.

Kde jsou a jak vypadají tato tábořiště? Všechna jsou poblíž Prahy, nejdále vždy 3—4 kilometry od konečné stanice elektriky nebo autobusu. Tak ušetříme nejen čas, ale i peníze za dopravu. Nadto

nejme vázání na jízdní řád a hnebe se trampotám s objednanými jízdenkami na vlak, návalům železnici atd.

Naše tábořiště nejsou žádná hlášená turistická místa, kde o nedělních hlavě na hlavě, a naše hochy a děvčata také počítá náuda, ale místa většinou neznámá jsou to osamělé rokliny, stránkami, údolíčky a pláčky, skály a loučky bez užitkové trávy, kterých nás nikdo nevykazuje, hůlky a lesky. Všude musí být a spon potok, nebo rybník, když tam není řeka. Terén potřebuje zarostlý, divoký, stromy nepřesné, stíně, aby se na ně dalo leze bez obav, že je poškodíme — uprostřed jeho menší volné místo na utáboření a postavení stanů na drobné hry v takovémto prostředí se nejlépe daří našim volným dobrodružným hrám, při nich — někdy i pod pláštěm romantické legendy — se hoši a děvčata tělesně i duševně zocelují.

Ráz všech našich výprav je sportovní, brenný a zálesácký — vyložené turistický. Signalizují zprávy o pohybu protihráčů, děláme průzkum střeženého terénu, luštíme se dopisy psané tajnou abecedou, ke které zná hráč třeba června a zase hned po táboře od začátku školního roku do podzimu jsou to výpravy celodenní, na vzdálenější místa, od listopadu do začátku března výpravy jen odpolední, na místa blízká.

Průběh naší celodenní výpravy je asi tento: sraz na konečné stanici. Kdo přijde o více než 5 minut později, ztrácí 2 body z osmi, které jinak dostává za účast. Nejpozději 10 minut po hodině srazu je odchod.

Při příchodu na tábořiště je zhruba 30 minut volna, čehož družiny využijí k postavení stanů (každá má tři), k převlečení z kroje do trenýrek a triček, nebo za chladnějšího počasí do teplejších, a k přezutí do kecek nebo tenisek.

